

Chefsjustitieombudsmannen
Erik Nymansson

Kritik mot Sveriges lantbruksuniversitet för att ha överträtt repressalieförbudet i förhållande till en student som skrivit debattartiklar

Beslutet i korthet: Efter att en veterinärstudent vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) skrivit en debattartikel om grisslakt höll två programstudierektorer en föreläsning för studentens årskurs. I samband med det yttrade programstudierektorerna bl.a. att studenters uttalanden i medierna kan skada utbildningen eftersom de lantbrukare som SLU samarbetar med kan bli oroliga av sådana publiceringar och då t.ex. inte vilja ta emot studenter för klinisk träning. De uttalade också att studenterna skulle tänka till innan de undertecknar publiceringar som veterinärstudent. Efter att en andra debattartikel hade publicerats bokade vicedekanan in ett möte med studenten. Under mötet ombads studenten flera gånger förklara syftet med artiklarna och vicedekanan frågade om studenten hade kunnat använda något annat forum än debattartiklar för att redogöra för sin uppfattning. Vicedekanan uttryckte även oro för att artiklarna skulle påverka lantbrukares inställning till SLU negativt.

Enligt chefsJO står det klart att programstudierektorerna och vicedekanan som företrädare för SLU haft direkt eller indirekt inflytande över utbildningen och att de därigenom också haft möjlighet att utsätta studenterna för negativa åtgärder. ChefsJO konstaterar därför att studenterna befunnit sig i ett sådant beroendeförhållande till företrädarna för universitetet som krävs för att repressalieförbudet ska kunna aktualiseras.

ChefsJO anser att innebörden av programstudierektorernas uttalanden och det sammanhang i vilket de framfördes framstår som en åtgärd för att tillrättavisa studenten för att hon använt sin yttrandefrihet. Åtgärden har enligt chefsJO stått i strid med repressalieförbudet. Det har även funnits en uppenbar risk för att övriga studenter kan ha uppfattat det som att de har en mer begränsad yttrandefrihet än andra medborgare, vilket är allvarligt enligt chefsJO. SLU kritiserar för sitt agerande. ChefsJO anser även att vicedekanan agerat i strid med repressalieförbudet. Universitetet kritiserar även i denna del.

Anmälan

I en anmälan till JO framförde veterinärstudenten AA klagomål mot Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och uppgav bl.a. följande.

Under hösten 2019 skrev hon två debattartiklar där hon kritiserade koldioxid-bedövning av grisar inför slakt. Den första artikeln publicerades på Expressens webbplats den 7 oktober och dagen efter i den tryckta tidningen. Dagen efter hölls en föreläsning av två av SLU:s programstudierektorer. Föreläsningen skulle handla om valbara kurser men de inledande 25 minuterna ägnades åt att redogöra för de negativa konsekvenser som veterinärstudenters kontakter med media kan få för utbildningen. De uppmanade studenterna att först hantera saker internt och att tänka på konsekvenserna innan de går ut i media och skriver under som ”veterinärstudent”. Det betonades att det kan slå hårt mot SLU om veterinärstudenter går ut i medierna eftersom lantbrukare kan bli avigt inställda till studenterna, vilket i sin tur kan skada utbildningen. Hon uppfattade det som att programstudierektorerna tog upp frågan om mediekontakter med anledning av hennes debattartikel.

Den 21 oktober publicerades hennes andra artikel på Expressens webbplats. Vicedekanan på veterinärutbildningen bokade in ett möte med henne med anledning av artikeln. Under mötet uttryckte vicedekanan oro för att artiklarna skulle påverka lantbrukares inställning till SLU negativt och hon ombads flera gånger att förklara syftet med artiklarna. Vicedekanan frågade bl.a. om hon hade kunnat använda något annat forum än en debattartikel i Expressen för att redogöra för sin uppfattning.

Till anmälan bifogades bl.a. de aktuella debattartiklarna, mejl, ljudfiler med upptagningar från föreläsningen och mötet med vicedekanan samt transkriberingar av ljudupptagningarna.

Utredning

JO begärde att SLU skulle lämna upplysningar och yttra sig över det som framkom i anmälan.

SLU (chefsjuristen BB) yttrade sig sedan de befattningshavare som berörts hade fått tillfälle att lämna upplysningar. Av yttrandet framgår i huvudsak följande.

För att klara uppdraget att examinera veterinärer som kan arbeta inom animalieproduktion för livsmedelsframställning är SLU beroende av att veterinärstudenter ges tillträde till djurbesättningar. Detta förutsätter goda och tillitsfulla relationer med djurägarna. I AA:s årskurs fanns en ovanligt stark polarisering mellan de som förespråkar och de som inte förespråkar animalieproduktion för livsmedelsframställning. Vid något tillfälle var polariseringen så tydlig att lärarna var oroliga för att det skulle uppstå fysiska sammandrabbningar.

Många studenter var upprörda med anledning av AA:s artikel och ville att SLU skulle ”göra något”. SLU beslutade därför att en del av en redan inplanerad föreläsning skulle ägnas åt att diskutera bl.a. frågan om yttrandefrihet. Syftet med detta var att informera studenterna om att det är tillåtet att uttrycka sig i medierna och att universitetet inte lägger sig i vad som skrivs, men att hur man

titulerar sig och att saker skrivs kan få konsekvenser. Programstudierektorerna CC och DD kommenterade inte sakinnehållet i artikeln och de har inte uttalat eller utfört något som kränkt AA:s yttrandefrihet.

Mötet med vicedekanan EE den 19 november 2019 föranleddes av att AA känt sig missnöjd, vilket hon påtalat för programstudierektorerna. EE bjöd in till mötet där många ämnen kom att diskuteras, bl.a. den studiesociala situationen i årskursen, och hon förklarade att hon respekterade AA:s yttrandefrihet. Samtalet har inte utgjort något myndighetsingripande, någon repressalie, någon tillrättavisning eller någon annan negativ åtgärd gentemot AA från universitetets sida.

AA kommenterade remissvaret.

Rättslig reglering

Yttrandefriheten och repressalieförbudet

Var och en är mot det allmänna tillförsäkrad yttrandefrihet, och med det avses frihet att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor (se 2 kap. 1 § första stycket 1 regeringsformen, RF). Yttrandefriheten får endast begränsas genom lag för vissa preciserade ändamål (se 2 kap. 20–23 och 25 §§ RF) och den skyddas också genom artikel 10 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen).

Yttrandefriheten har ett särskilt skydd genom tryckfrihetsförordningen, TF, och yttrandefrihetsgrundlagen, YGL. Enligt TF står det var och en fritt att uttrycka tankar, åsikter och känslor samt att offentliggöra allmänna handlingar och i övrigt lämna uppgifter i vilket ämne som helst. TF gäller tryckta skrifter som är utgivna och bestämmelsen avser således exempelvis offentliggörande i tryckta tidningar. En motsvarande reglering finns i YGL och den gäller t.ex. tidningsföretags och nyhetsbyråers verksamhet på internet. (Se 1 kap. 1 § andra stycket TF samt 1 kap. 1 § första stycket och 4 § första stycket YGL.)

En myndighet eller ett allmänt organ får inte ingripa mot någon för att han eller hon har använt sin yttrandefrihet i de former som är särskilt reglerade genom TF och YGL (se 3 kap. 6 § TF och 2 kap. 6 § YGL). Detta s.k. repressalieförbud innebär inte att varje myndighetsåtgärd som har samband med vad en enskild person yttrat är otillåten. Förbudet hindrar exempelvis inte att myndigheten följer upp en artikel för att bemöta kritik eller för att ge sin syn på saken. Det ska i stället vara fråga om ett ingripande som framstår som en bestraffning eller en reprimand mot den som gjort bruk av sin yttrandefrihet. Sådana åtgärder kan t.ex. vara avsked, uppsägning, disciplinpåföljd eller fråntagande av arbetsuppgifter, men också mindre påtagliga konsekvenser som medfört negativa konsekvenser för den enskilde kan vara otillåtna. Det kan exempelvis handla om tillrättavisande utskällningar, uttalanden med tillrättavisande innebörd eller utfrysning på arbetsplatsen. (Se prop. 2009/10:81 s. 40, JO 2010/11 s. 605 och

JO 2015/16 s. 642.) Av förarbetena till bestämmelserna om repressalieförbud framgår att de minst ingripande åtgärderna, t.ex. missnöjesyttringar och tillrättavisanden, måste bedömas mot bakgrund av omständigheterna i det enskilda fallet (se a. prop. s. 41).

Tidigare beslut och uttalanden av JO och JK om repressalieförbudet

När det gäller repressalieförbudet har JO understrukit att i princip varje åtgärd som medför negativa konsekvenser för en offentligt anställd person och som grundar sig på hans eller hennes medverkan i en tryckt skrift eller i något annat grundlagsskyddat medium är otillåten (se JO 2018/19 s. 283). I ett äldre ärende har JO ansett att en polisstyrelsens åtgärd att bemöta en polisintendents insändare i en tidning genom att uttala att insändaren var ett ”onyanserat utfall mot, i laga ordning genom allmänna demokratiska val, utsedda kommunala förtroendemän” var otillåten. JO hänvisade då till att polisstyrelsens uttalande inte avsåg vad polisintendenten tagit upp i sin insändare utan frågan om lämpligheten av att denne yttrat sig i tidningen. (Se JO 1975/76 s. 314.)

Justitiekanslern (JK) har i ett ärende kritiserat en rektor för dennes åtgärder med anledning av att en lärare i en insändare hade riktat kritik mot skolläningen. Rektorn tog upp insändaren på ett morgonmöte samma dag som den publicerades och uppgav bl.a. att det skulle ha varit märkligt att förtiga en publicering som säkert de flesta tagit del av och att han i stället tyckte det var naturligt att föra en diskussion om de förhållanden som insändaren handlade om. Rektorn vände sig direkt till skribenten och frågade varför denne skrivit insändaren. Även om det inte gick att utreda vad som hade sagts vid mötet tydde omständigheterna enligt JK på att rektorn framfört kritik mot läraren och att rektorn varit missnöjd med att denne skrivit insändaren. Slutsatsen förstärktes också enligt JK av ett mejl som rektorn samma dag skickade till personalen på skolan. JK ansåg att kritiken som läraren fick av rektorn på mötet och genom mejlet tydde på att rektorn inte fullt ut förstått vidden av meddelarfriheten och de anställdas yttrandefrihet. Enligt JK hade rektorn vid dessa två tillfällen klart gått över gränsen för vad som var tryckfrihetsrättsligt godtagbart. (Se JK:s beslut den 27 april 2011, dnr 4322-10-30.)

I ett annat ärende hade en vikarie inom hemtjänsten vänt sig till medierna med kritik angående arbetsförhållandena på arbetsplatsen. Vikarien kallades till ett möte där en chef gett uttryck för att medarbetare inte ska vända sig till medierna ”i första hand” utan i stället till sina chefer. Chefen frågade även vilket syfte den anställde hade haft med att vända sig till medierna och då uppgett bl.a. att det blev ”platt fall” eftersom kommunen inte skulle anställa vikarien något mer. JO ansåg att chefen uttryckt ett tydligt missnöje med att vikarien hade använt sin grundlagsskyddade meddelarfrihet och att uttalandena stått i strid med repressalieförbudet. (Se JO 2015/16 s. 642.)

Vid bedömningen av om en myndighets agerande mot en enskild som yttrat sig offentligt har varit otillåtet, har i praxis beaktats hur den enskilde med fog har

uppfattat det inträffade. JO har exempelvis i ett ärende uttalat kritik efter att ett vårdbiträde kallats till ett möte med anledning av att han i ett radioprogram uttalat sig om problem och missförhållanden på sin arbetsplats. Även om det inte var klarlagt vad som hade sagts vid mötet om vårdbiträdets medverkan i radio, ansåg JO att det var utrett att radioutsändningen hade diskuterats och att vårdbiträdet samt två andra personer som deltog vid mötet hade uppfattat det som att vårdbiträdet blev kritiserad för att ha medverkat i radio och för vad han då hade sagt. JO ansåg att den anställdes yttrande- och meddelarfrihet hade kränkts. (Se JO 2009/10 s. 456.) I ett ärende ansåg JK att Åklagarmyndigheten agerat olämpligt efter att en åklagare uttalat sig i medierna och därefter framtogs vissa arbetsuppgifter och även kritiserades för sina uttalanden. Åklagaren hade gjort uttalanden i en uppmärksammad artikel och sedan blivit kallad till ett möte där kammarledningen bl.a. redogjorde för vilken situation som uppkommit på kammaren till följd av åklagarens uttalanden. Vid mötet hade ledningen påtalat att det stod åklagaren fritt att göra vilka uttalanden som han ville men också poängterat att situationen tydligt innebar att allmänhetens förtroende för Åklagarmyndighetens verksamhet kunde skadas. JK ansåg att åklagaren hade haft fog för sin uppfattning att han genom vad som framförts vid mötet hade utsatts för kritik från ledningen på grund av sina uttalanden i medierna. (Se JK:s beslut den 13 november 2009, dnr 5240-09-30.)

Särskilt om lydnads- eller beroendeförhållande

För att repressalieförbudet ska gälla krävs någon form av lydnads- eller beroendeförhållande mellan den enskilde och företrädaren för myndigheten eller det allmänna. I typfallet rör det sig om en person med överordnad tjänsteställning som tillrättavisar en underordnad, alltså någon med en reell möjlighet att utsätta den andre för någon form av negativa verkningar. Det är dock inte uteslutet att en myndighet skulle kunna vidta en åtgärd som träffas av repressalieförbudet mot någon annan än de anställda vid myndigheten. (Se prop. 2009/10:81 s. 43 och JO 2018/19 s. 283.) Det finns relativt få uttalanden från JO och JK när det gäller den sistnämnda situationen.

JK har ansett att politiker som, i egenskap av företrädare för landstinget, gjort uttalanden med anledning av att en läkare i ett öppet brev uttryckt kritik mot ett förslag på omorganisation, hade sådan ställning att repressalieförbudet kunde aktualiseras (se JK:s beslut den 11 december 2014, dnr 9846-14-30). I ett ärende ansåg JO att en ordförande i en gymnasienämnd hade en sådan överordnad roll i förhållanden till en skolkurator att repressalieförbudet kunde tillämpas (se JO 2018/19 s. 283). JO har även behandlat frågan om en skollednings ingripande mot elever som satt upp en banderoll på ett studentflak var förenligt med elevernas yttrandefrihet. (Se JO 2019/20 s. 253.)

Bedömning

AA har stått i ett beroendeförhållande till företrädarna för SLU

SLU är ett statligt universitet som bl.a. har till uppgift att betygsätta och examinera de studenter som bedriver högskoleutbildning vid lärosätet.

Universitetet har också rätt att i vissa situationer vidta disciplinära åtgärder mot studenter enligt bestämmelserna i 10 kap. högskoleförordningen (1993:100). AA var vid den aktuella tidpunkten student vid SLU, och de ageranden som följde på publiceringen av hennes debattartiklar vidtogs av företrädare för SLU inom ramen för verksamheten vid universitetet. Det har inte framkommit att programstudierektorerna eller vicedekanan haft till uppgift att exempelvis besluta om betyg för studenterna i AA:s årskurs. Det står dock klart att de var verksamma inom den fakultet som bedriver och ansvarar för veterinärutbildningen och att de haft inflytande över såväl utbildningens innehåll som studenternas studiemiljö. Det får därmed anses att CC, DD och EE haft sådant direkt eller indirekt bestämmande inflytande över utbildningen att studenterna har stått i beroendeförhållande till dem. De har i och med detta också haft möjlighet att utsätta studenterna för negativa åtgärder. Jag anser därför att en tillämpning av repressalieförbudet kan aktualiseras i förhållande till studenterna på utbildningen.

Möjligheten att kunna informera, debattera och kritisera

Det är givet att det inom ramen för en utbildning kan finnas ett behov av att generellt diskutera frågor om yttrandefrihet och att debattera och bemöta kritik som framställs mot ett visst utbildningsinslag eller en företeelse. Det kan också finnas goda skäl för en utbildningsanordnare att exempelvis diskutera hur en student i sin kommande yrkesroll kan behöva förhålla sig till och bemöta andras åsikter och om det finns etiska överväganden eller andra faktorer som en yrkesutövare måste ta ställning till när den uttrycker sina egna åsikter. Som SLU har angett i remissvaret är det även viktigt att ett universitet kan bemöta sakinnehåll i en debattartikel och därvid tillbakavisa påståenden som universitetet finner felaktiga eller missvisande. Den som har uttryckt sin ståndpunkt offentligt får också räkna med invändningar från meningsmotståndare.

SLU har gjort gällande att det för att vara fråga om en repressalie måste finnas en direkt koppling mellan sakinnehållet i artikeln och myndighetens negativa åtgärd gentemot den som utövar sin yttrandefrihet. Jag delar inte den uppfattningen. Innebörden av repressalieförbudet är som framgår under avsnittet Rättslig reglering att en myndighet inte får ingripa mot någon på grund av att han eller hon har brukat sin yttrandefrihet. Det spelar alltså ingen roll att det som myndigheten tar upp med den enskilde, t.ex. i ett möte, inte direkt avser sakinnehållet i en artikel.

Den som är anställd hos en myndighet eller, som i detta fall, student vid ett universitet har alltså rätt att offentligt uttrycka sina åsikter utan att myndigheten ställer personen till svars för att han eller hon har använt sin grundlagsskyddade yttrandefrihet. Det är därför viktigt att företrädare för myndigheter inte uttrycker sig på ett sätt som kan uppfattas som ett försök att hindra enskilda från att yttra sig och inte ifrågasätter eller kritiserar det förhållandet att någon har yttrat sig i exempelvis en tidning. För att skyddet inte ska kringgås är det även av stor vikt att myndighetsföreträdare inte genom generella uttalanden indirekt kritiserar

den som har nyttjat sin yttrandefrihet eller genom sådana uttalanden försöker få enskilda att avstå från att använda sin yttrandefrihet eller påverka hur de yttrar sig. Detta gäller naturligtvis även när frågor om yttrandefrihet diskuteras i undervisningssyfte.

Föreläsningen den 9 oktober 2019

Av utredningen har följande framkommit. Den 7 oktober 2019 publicerade Expressen AA:s första debattartikel på sin webbplats och dagen efter i den tryckta tidningen. Det framgick av artikeln att hon var veterinärstudent. SLU gjorde bedömningen att den studiesociala situationen var på väg att bli ”helt ohållbar” och därför kom föreläsningen dagen därpå att ägnas åt bl.a. frågor om kommunikation och yttrandefrihet. Dessa frågor var alltså inte en del av den ordinarie kursplanen och studenterna informerades inte om ändringen i förväg. Det är således tydligt att beslutet att genomföra denna del av föreläsningen motiverades av publiceringen av debattartikeln. Detta framgår också av de uttalanden som CC och DD gjorde under föreläsningen.

Av ljudinspelningen från föreläsningen framgår bl.a. att CC och DD framhöll att man som student ska fundera över om man ska underteckna en artikel som ”veterinärstudent” och vad det kan få för konsekvenser. Vid flera tillfällen fälde de båda uttalanden vars innebörd var att de lantbrukare som SLU samarbetar med kan bli oroliga av publiceringar i medierna och att det kan medföra att dessa inte vill ta emot studiebesök och studenter för klinisk träning på djur, vilket kan få negativa konsekvenser för SLU och studenterna. Dessutom uttalades att de inte skulle sätta munkavel på någon men att man ska tänka på att det finns mottagare på andra sidan och att man kanske får fundera ”några extra svängar” på vad som kan inträffa om man skriver under som veterinärstudent.

Enligt min uppfattning var innebörden av de uttalanden som CC och DD gjorde vid föreläsningen dels att veterinärstudenters uttalanden i medierna kan skada utbildningen, dels att studenterna skulle tänka till innan de undertecknar publiceringar som veterinärstudent. Även om uttalandena inte direkt berörde AA:s debattartikel är det uppenbart att det var just denna som var upphovet till uttalandena. Exempelvis besvarades AA:s första inlägg i diskussionen genom att DD påtalade att det är viktigt att förbättra situationen för alla djur inför döden men att det kunde uppstå problem om konsekvensen blir att SLU ”får färre gårdar” och att de inte kunde veta var ”det här kommer landa någonstans, om det blir negativt...”. I det sammanhang som programstudierektorens uttalanden framfördes gav de ett tydligt uttryck för SLU:s missnöje med publiceringen eftersom den enligt universitetet kunde medföra att lantbrukare inte längre ville ta emot studenter för studiebesök och klinisk träning. Föreläsningen hölls i ett mycket nära tidsmässigt samband till publiceringen och företrädarna för SLU var medvetna om att AA var närvarande. Missnöjet med publiceringen ventilerades inför hela hennes årskurs och i vart fall vissa av studenterna kände till att det var hon som skrivit artikeln. Innebörden av

uttalandena och det sammanhang i vilket de framfördes framstår som en åtgärd för att tillrättavisa AA med anledning av att hon använt sin yttrandefrihet. Denna åtgärd har stått i strid med repressalieförbudet i TF och YGL.

Av ljudinspelningen kan jag inte heller dra någon annan slutsats än att föreläsningen i denna del även syftade till att få de andra studenterna att tänka till innan de nyttjar sin yttrandefrihet och att uppmärksamma dem på vad sådana yttranden kan få för konsekvenser. SLU:s missnöje med artiklarna har således inte enbart riktat sig mot AA utan även till en större krets av studenter och det har funnits en uppenbar risk för att studenterna kan ha uppfattat uttalandena som att det råder en mer begränsad yttrandefrihet för dem än för andra medborgare (se JO 2015/16 s. 648). Det är allvarligt att företrädare för ett universitet agerar på det sättet eftersom det riskerar att leda till att studenter inte vågar ge uttryck för sina egna åsikter. SLU förtjänar kritik för sitt agerande i dessa avseenden.

Mötet den 19 november 2019

Den 21 oktober 2019 publicerade Expressen AA:s andra debattartikel på tidningens webbplats. Två veckor senare kontaktades hon av vicedekanen EE som undrade om de kunde träffas så att hon kunde få veta mer om AA:s tankar kring innehållet i artikeln och hur studenterna i årskursen hade det generellt. Annat har inte framkommit än att det var EE som tog initiativ till mötet som dock var frivilligt för AA att delta i.

Av ljudinspelningen från mötet framgår att huvuddelen av samtalet rörde djurhållning och djurvälstånd. Bland annat diskuterades bedövningsmetoder vid grisslakt, dvs. själva sakinnehållet i AA:s artiklar. Utöver detta frågade EE vad syftet med artiklarna varit. Hon frågade även om AA trodde att det fanns något annat sätt för henne att nå ut med artiklarnas budskap än genom publicering i Expressen eftersom publiceringen kunde få grisbönder att känna sig utsatta och bli mindre intresserade av att ge studenterna tillgång till sina gårdar. Vidare påtalade EE att deras uppdrag är att slussa ut studenterna så att de får de moment som krävs för att få sina legitimationer och om vissa delar plötsligt tas bort så är det svårt för universitetet att leverera så att studenterna får den kompetens som de behöver. Hon uppgav också att man som student måste vara medveten om vilka konsekvenser ens agerande får, och att det är därför som de frågat AA hur hon tänkt och om hon förstått kontexten och den påverkan som publiceringen haft på studenterna, SLU och näringen. Det kan särskilt noteras att EE, på fråga från AA om SLU ville att hon skulle vara medveten om konsekvenserna för att hon valt att skriva, svarade jakande. EE påtalade också att det hade varit mycket enklare om det inte stod veterinärstudent i artiklarna och gjorde i anslutning till uttalanden om vilka konsekvenser en publicering kan få för utbildningen en jämförelse med en tidigare händelse där en student hade släppt ut djur på en gård, vilket orsakat problem för universitetet.

SLU har uppgett att ett av syftena med mötet var att låta AA ge sin syn på saken och att höra efter hur hon upplevt situationen. Det är enligt min mening givetvis legitimt för ett universitet att ha möten med studenter för sådana syften, särskilt när det som i detta fall tycks ha funnits en upprörd stämning i årskursen. Som jag tidigare har redogjort för är det inte heller förbjudet för en myndighetsföreträdare att som EE följa upp och diskutera själva sakinnehållet i en artikel. Vid en sådan diskussion är det dock viktigt att den som företräder myndigheten inte uttrycker sig på ett sådant sätt att den enskilde får uppfattningen av att det inte är önskvärt att han eller hon uttalar sig i medierna.

AA har uppfattat mötet och det som EE sa till henne som en tillrättavisning med anledning av hennes debattartiklar. Sett till samtalets innehåll, däribland att hon tillfrågades om syftet med att publicera artiklarna i Expressen och att SLU ville att hon skulle tänka på konsekvenserna av sådana publiceringar, har det funnits fog för hennes uppfattning. Även om EE:s uttalanden huvudsakligen varit av generell karaktär är det tydligt att ett av budskapen var att AA:s debattartiklar kunde medföra problem för SLU och för studenterna. Samtalet utgjorde enligt min bedömning en tillrättavisning med anledning av att AA nyttjat sin yttrandefrihet. Åtgärden har stått i strid med repressalieförbudet i TF och YGL och SLU förtjänar kritik för det inträffade.

Ärendet avslutas.